

SEMINARI

Ecosistemes en pugna: quin model de ciutat necessitem?

Dijous 3 d'abril de 2025

10.30 h – 18 h

Sala Rafael Masó. Demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC). Plaça de la Catedral 8, 17004 Girona

Ho organitzen:

Bòlit, Centre d'Art Contemporani. Girona

Demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

El proper dijous 3 d'abril de 2025, de 10.30 a 18 hores, a la sala Rafael Masó de la seu gironina del COAC, tindrà lloc el seminari *Ecosistemes en pugna: quin model de ciutat necessitem?*.

Aquesta activitat, vinculada al programa públic de l'exposició «Brutal/Feral. Arquitectures de supervivència» que es pot veure al Bòlit fins el 18 de maig, està coorganitzada entre el Centre d'Art i la Demarcació de Girona del COAC.

Les ciutats són sistemes complexos que han de respondre a dinàmiques socials a llarg termini, als reptes de l'agenda global i a les contingències del dia a dia. Aquest mes de febrer, la declaració de Donald Trump d'emergència energètica per fomentar el *fracking*, coincideix amb la revisió de la Declaració de l'Emergència Climàtica del 2019 per part de l'Ajuntament de Girona i l'aprovació dels primers pressupostos de carboni.

Les ciutats actuals han de fer front a reptes sovint antagònics: al desplaçament de masses de turistes, d'emigrants i refugiats (polítics, climàtics, econòmics...), a la creació de ciutats sostenibles, al diàleg entre ecosistemes... Això tensiona l'urbanisme cap a nous debats.

Noves visions sobre la vella dicotomia entre naturalesa i cultura s'obren pas per comprendre-ho tot com una única realitat, natural o postnatural, lluny de les narratives que comprenen allò humà i tecnològic fora d'allò natural, màgic i salvatge.

Aquest seminari pren aquest repte i ho fa amb un programa que reuneix experts com Sergi Cot, Enric Cassú, Mike Duff, Andrés Hispano, Xavier Monteys, Federica Matelli i Marc Rosdevall.

L'activitat finalitzarà amb una visita comentada a l'exposició «Brutal/Feral. Arquitectures de supervivència» dedicada a dos imaginaris en aparent confrontació, el de l'arquitectura brutalista i el de les ciutats ferals, ciutats bosc o ciutats assilvestrades, a càrrec d'Andrés Hispano.

Programa de la jornada

La primera de les sessions, a càrrec de Marc Rosdevall, cap de brigades de jardineria de l'Ajuntament de Girona, i Sergi Cot, regidor d'Acció Climàtica de l'Ajuntament de Girona, girarà entorn d'estratègies de naturalització i la qüestió social així com els beneficis socials i polítics (reconnexió amb la terra, etc...) que generen.

Pensar en la renaturalització urbana com un camí per enfrontar els pitjors escenaris de l'emergència climàtica ha esdevingut un lloc comú dins la literatura acadèmica. Això no obstant, la sostenibilitat provoca tensions a molts nivells i escales. El camí que escollim com a societat marcarà el grau de justícia, sobirania i resiliència en que viurem en el futur pròxim, i Girona en serà un bon exemple. En aquest context, l'investigador Enric Cassú desgranarà, de forma crítica, el projecte GiroNat.

El dissenyador urbà, Mike Duff presentarà dues iniciatives. D'una banda, l'associació Research and Degrowth International, una entitat sense afany de lucre que investiga, consciència i organitza esdeveniments sobre transició ecològica i transformació urbana per tal d'aportar solucions i crear propostes factibles a les diferents realitats urbanes, impulsant una transició ecosocial sostenible, i focalitzant-se en el decreixement com a alternativa econòmica i social. I, de l'altra, Dark Matter Labs, una empresa sense afany de lucre amb l'objectiu de descobrir, dissenyar i desenvolupar polítiques institucionals que sustentin un futur més democràtic, distribuït i sostenible. I ho farà a través del visionat del curt "Les Matérialistes", que té lloc en una versió especulativa i positiva de l'any 2047, on la indústria de la

construcció es basa més en reutilitzar estructures antigues. També mostrarà exemples de projectes pilot de terrenys i edificis autosobirans, en els quals els usuaris formen relacions de cura, en lloc de relacions basades en la propietat privada, amb el terreny i els edificis, o l'assessorament que fan per nombroses ciutats a Europa que aposten per un canvi sistèmic de l'economia.

La investigadora Federica Matelli presentarà dos dels seus projectes de comissariat: «Ciutat. El futur no té data» i «La Zona». «Ciutat. El futur no té data» (2021) és una sèrie de quatre exposicions elaborades a partir d'una temàtica comuna: la relació futur i ciutat. El seu eix central és la imaginació del futur de la ciutat, abordat en un sentit utòpic o distòpic, i desenvolupat a partir de quatre coordenades, és a dir, les relacions: futur-ecologia, futur-espai públic, futur-societat, futur-economia. Els quatre artistes seleccionats van exposar obres que investiguen aquestes relacions en un sentit crític i especulatiu. «La zona» (2023) és una exposició sobre el concepte de postnaturalitat aproximada des d'una perspectiva matèrica i geològica i posada en situació en la connexió entre ciutat i naturalesa que es dona a les zones periurbanes.

La sessió de la tarda, l'obrirà l'arquitecte Xavier Monteys amb una conferència sobre la ciutat i la casa, vistes com dos mons, dos espais mentals. De cadascuna d'elles podríem dir que «en pensem i parlem més, que no pas la veiem», però d'entre aquests pensaments tenen un interès especial els que sorgeixen de l'atmosfera que comparteixen les dues.

Tancarà el seminari Andrés Hispano, comissari de «Brutal/Feral. Arquitectures de supervivència», parlant del procés de recerca, gestació i documentació de l'exposició.

Programa

10:30 h – 10:45 h

Benvinguda i presentació del seminari a càrrec d'Ingrid Guardiola, directora del Bòlit i Júlia Breiz, vocal de la Junta del COAC Girona.

10.45 h – 12:00 h

Marc Rosdevall, cap de brigades de jardineria de l'Ajuntament de Girona i Sergi Cot, regidor d'Acció Climàtica de l'Ajuntament de Girona presenten el projecte *La Vora*. *Sota les llambordes, el sòl: preguntes per una ciutat més permeable, sobirana, i resilient*, a càrrec d'Enric Cassú, investigador.

Mike Duff, dissenyador urbà, presenta els projectes *Dark Matter Labs* i *Research & Dregrowth*.

12:00 h – 13:30 h

Ciutat. El futur no té data i *La Zona*, conferència a càrrec de Federica Matelli, investigadora i comissària.

13:30 h – 16:00 h

Dinar

16:00 h – 17:00 h

El carrer i la casa, urbanisme d'interiors, conferència a càrrec de Xavier Monteys, arquitecte.

17:00 h – 17:30 h

«*Brutal/Feral. Arquitectures de supervivència*», una recerca, a càrrec d'Andrés Hispano, comissari de l'exposició.

17:30 h – 18 h

Debat i cloenda

18:30 h – 19:30 h

Visita comentada a l'exposició «*Brutal/Feral. Arquitectures de supervivència*» a càrrec del comissari Andrés Hispano.

CV - Ponents

Marc Rosdevall

Marc Rosdevall (Girona, 1976) és llicenciat en Ciències Ambientals per la Universitat de Girona i màster en Paisatgisme per la Universitat Autònoma de Barcelona. Després de passar per la gestió de parcs naturals al Brasil, va treballar al Departament de Presidència a l'equip redactor de l'Agenda 21 de Catalunya. Posteriorment va treballar a la Direcció de Patrimoni Natural i Diversitat Biològica del Consell d'Europa en el tram final de la redacció del Conveni Europeu del Paisatge. Finalment l'any 2014 entra a l'Ajuntament de Girona on actualment n'és el cap de la secció de Paisatge i Biodiversitat. Dels projectes dels darrers anys, es poden destacar La Vora de Girona,

ideat per l'Estudi Martí Franch i impulsat des de la secció de Paisatge i Biodiversitat, i el projecte GiroNat de renaturalització de la ciutat, conjuntament amb els socis La Sorellona, Universitat de Girona, SEO/Birdlife, Xarxa de conservació de la Natura i ICRA. Veí de Sant Narcís, on també impulsa el projecte de barri comestible Menja't Sant Narcís.

Sergi Cot

Sergi Cot (Girona, 1992) és Regidor d'Acció Climàtica de l'Ajuntament de Girona (2023-2027). Graduat en Química per la Universitat de Girona i màster en Química sostenible per la Universitat Politècnica de València. Va complementar els estudis amb dues experiències laborals a l'estranger. Els darrers tres anys ha treballat com a tècnic a la Generalitat. Primer al Servei de Vigilància i Control de l'Aire, després a l'OGAU de Barcelona i el darrer any al Gabinet Tècnic del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural en matèria d'acció exterior i cooperació internacional. També ha treballat com a comercial en una empresa de tractaments d'aigües, com a investigador en química sostenible en un centre tecnològic i de comercial en una consultoria ambiental, entre altres feines temporals. És membre d'Ecologistes en Acció, d'Aigua És Vida Girona i ha participat amb altres organitzacions de la ciutat i del país. És militant de la CUP Girona i soci de Som Energia, dels Naturalistes de Girona, d'Òmnium Cultural i de Plataforma per la Llengua. Ha col·laborat amb espais com Catarsi o l'Agenda Llatinoamericana i amb mitjans com Crític, La Directa, Radio Estel o RNE4. Veí de Pla de Palau - Sant Pau, va créixer a Fornells de la Selva, d'on també va participar de diverses entitats durant més de quinze anys.

Enric Cassú

Enric Cassú (Girona, 1980) és llicenciat en Filosofia per la Universitat Jean Jaurès de Toulouse i en Antropologia Social i Cultural per la Universitat de Barcelona, amb un màster d'Estudis Amazònics a la Universidad Nacional de Colombia – Sede Amazonia amb qui ha publicat diversos articles científics. El seu aprenentatge en la gestió cultural es basa en el treball social amb la diversitat, a través de col·lectius de persones amb discapacitats físiques i/o psíquiques (UFCV França 2005, Federació Acell 2009), joves immigrants (Aso. Punt de Referència 2007), persones empresonades (INPEC Leticia 2018), i comunitats indígenes tikuna, kokama i mestisses (Llacs de Yahuaraca, Colòmbia 2009-2019). Aquí és on ha compatibilitzat la feina de docent universitari (Programa PEAMA – UNAL) amb la d'investigació i

coordinació de projectes socioambientals dins el Grup d'Investigació Manejo y Gestión de Humedales, l'Institut de Investigación Amazónica SINCHI i el Ministerio de Cultura de Colombia en projectes comunitaris en dues direccions interrelacionades: la gestió i aprofitament dels serveis ecosistèmics del bosc, els rius i els pobles; i la dinamització i protecció del patrimoni cultural immaterial local. Recentment ha treballat amb l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Girona en una campanya de sensibilització ambiental (2019) i forma part de la Comissió Pageda de l'Ateneu Coma Cros. Ha format part de l'equip de gestió de l'Associació cultural La Volta per reforçar el treball comunitari. És el tècnic responsable del Projecte "Gironat" de l'Ajuntament de Girona, amb la participació de la Universitat de Girona, l'ICRA, etc. *GiroNat* és un projecte compartit de ciutat, perdurable i demostratiu, que impulsa la biodiversitat i la infraestructura ecològica com a eixos vertebradors d'un GIR de 180 graus cap a una renaturalització urbana, transformant Girona en una ciutat més verda, resilient i saludable.

Mike Duff

Mike Duff (Ktunaxa/Sparwood, Canadà, 1979) és llicenciat en Filosofia i Psicologia Social per la London School of Economics & Political Science (LSE) i màster en Disseny Urbà i Ciències Socials per la LSE, màster en Arquitectura i Urbanisme Sostenible per la University of East London, i diplomad en Disseny Permacultural. Va treballar en planejament regional a llarg termini a través del continent africà, l'asiàtic i també a l'Orient Mitjà, especialitzant-se en regions urbanes, ciutats i barris en situació de precarietat postconflicte per a l'ONU, el Banc Mundial i diverses ONGs.

Va arribar a Girona el 2015 per co-desenvolupar i co-dirigir La Bruguera de Púbol, un centre de retirs a l'Empordà que també serveix de laboratori viu per al màster en Decreixement impartit per l'associació Research & Degrowth a la UAB. A La Bruguera practica agricultura regenerativa, agroforesteria i silvohorticultura. És membre de Research & Degrowth International, per la qual cosa va redactar un policy brief sobre municipis i decreixement, així com una anàlisi sobre possibles direccions decreixentistes per a la ciutat de Mataró.

Mike és cap de canvis sistèmics a Dark Matter Labs i, com a membre de DML, assessora ciutats europees que busquen futurs postcapitalistes a Grècia, França, els Països Baixos, Bulgària, Alemanya i fins i tot Girona.

Federica Matelli

Federica Matelli (Pietrasanta, Itàlia, 1977) és investigadora i comissària independent. Ha publicat en diversos mitjans, imparteix conferències i seminaris a diferents institucions i universitats, i realitza investigacions per a organitzacions artístiques tant públiques com privades. Ha col·laborat amb prestigioses institucions, entre les quals hi ha el ZKM | Centre d'Art i Tecnologia de Mitjans (Alemanya), i ha treballat com a comissària independent a nombrosos festivals i exposicions internacionals. Té un doctorat en Teoria i Història de l'Art Contemporani per la Universitat de Barcelona, un postgrau en Filosofia (Estètica) per la Universitat de Pisa i un màster en Pràctiques Curatorials i Culturals en Art i Nous Mitjans per Mecad/Esdi, Universitat Ramon Llull.

Des d'un enfocament interdisciplinari, la seva recerca se centra en l'estudi del concepte quotidià en relació amb la societat i l'art contemporani. A la seva feina, analitza un canvi teòric ocorregut a la primera dècada del segle XXI, que marca la transició del marc textual a l'especulatiu. Proposa l'estudi de la pràctica artística vinculada a allò quotidià en connexió amb altres disciplines com la filosofia, la sociologia i els estudis culturals.

És professora a BAU, Centre Universitari d'Arts i Disseny de Barcelona, part de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya, i a la UIC, Universitat Internacional de Catalunya. A més, és doctora associada als grups de recerca Art, Globalització i Interculturalitat (AGI) de la Universitat de Barcelona i GREDITS de BAU. Des del 2018, col·labora amb l'editorial Materia Oscura (Segòvia) i actualment amb Holobiante Ed.

Xavier Monteys

Xavier Monteys (Barcelona, 1953) ha estat catedràtic de Projectes Arquitectònics de la UPC, on ha impartit classes de grau i postgrau. Fundador del grup d'investigació HABITAR amb el que ha desenvolupat el projecte Rehabitar, i ha publicat *Rehabitar en nueve episodios*, *l'Atlas del aprovechamiento arquitectónico*, *Ciudad Recortada*, *La Comida y el espacio público urbano en Barcelona*, i més recentment *Barcelona aula abierta*.

Escriu des del 2007 una columna de crítica d'arquitectura al *Quadern* de l'edició de Catalunya de *El País*, algunes de les quals van ser reunides a *El plaer de la Ciutat*.

És l'autor de diversos articles a revistes i llibres, entre altres, *Casa Collage. Un ensayo sobre la arquitectura de la casa*, *La Habitación, más allá de la sala de estar*, *La calle y la casa. Urbanismo de interiores* i *La Casa como jardín*.

Editor del núm 271, *About Buildings&Food*, de la revista *Quaderns d'Arquitectura i Urbanisme* del COAC, i coautor, amb Maria Rubert, de *14 parejas y un mosaico. 75 años de vivienda en España*.

Andrés Hispano

Andrés Hispano (Barcelona, 1964) és artista visual, realitzador i comissari cultural. Llicenciat en Belles Arts per la Universitat de Barcelona, ha destacat per la seva participació en mitjans audiovisuals com a creador i director de programes com *Boing Boing Buddha*(BTV, 2000-2003), *Baixa Fidelitat* (XTVL, 2005) i *Soy Cámara* (TVE/CCCB, 2010-2020). Ha comissariat exposicions rellevants com «La ciutat dels cineastes» (CCCB, 2001), «El rei de la casa» (Palau de la Virreina, 2005) i «Pantalla Global» (CCCB, 2011). És autor de llibres com *David Lynch. Claroscuro americano* (1997) i coautor de diversos projectes editorials. També ha dirigit documentals com *Fragmentos* (TVE/CCCB, 2010), dedicat al cinema experimental, i ha treballat en la reproducció artística de films.

Ha escrit sobre cultura visual al suplement *Cultura/s* de *La Vanguardia* (2002-2014) i col·labora com a professor en universitats i escoles de disseny com LCI i Elisava.

Més informació

bolit@ajgirona.cat

972427627

bolit.cat

